

UNIVERSITATEA DIN PITEȘTI

FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, ȘTIINȚE SOCIALE ȘI PSIHOLOGIE

DEPARTAMENTUL DE PSIHOLOGIE, ISTORIE ȘI ȘTIINȚE ALE COMUNICĂRII

GHID DE REDACTARE A LUCRĂRII DE ABSOLVIRE CONVERSIE PROFESIONALĂ

A. CERINȚE GENERALE OBLIGATORII

Lucrarea de absolvire reprezintă un produs al activității științifice a studentului, prin care sunt evaluate competențele de a proiecta și a realiza o cercetare integrală - de la documentarea și sinteza teoretică într-o arie tematică bine delimitată, la realizarea cercetării, precum la prezentarea rezultatelor într-un raport de cercetare, în concordanță cu standardele comunității științifice.

Lucrarea de absolvire trebuie să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic. Lucrarea va avea o structură logică și va fi redactată coerent, în stilul științific. Forma grafică a lucrării trebuie să respecte normele academice în vigoare.

Scopul prezentului ghid este acela de a furniza studenților îndrumări de elaborare a lucrării de absolvire astfel încât acestea să aibă un nivel științific corespunzător pentru a putea fi prezentată în comisie.

Prima parte a ghidului prezintă cerințele generale obligatorii. Neîndeplinirea lor duce la neacceptarea lucrării pentru a fi susținută în comisie. Partea a doua a ghidului prezintă cerințe specifice pentru diverse tipuri de cercetare. Responsabilitatea pentru conținutul și forma tezei revine studentului. Acesta are datoria să își redacteze lucrarea în conformitate cu cerințele prezentate mai jos. Măsura respectării acestor norme va fi menționată în referatul îndrumătorului și va atrage notarea lucrării în acord cu baremul propus.

I. Formatul tezei

Lucrarea de absolvire trebuie să cuprindă următoarele părți:

- 1. Pagina de titlu (coperta interioară)**
- 2. Cuprinsul**
- 3. Lista tabelelor și/sau a figurilor, ilustrațiilor (opțional)**
- 4. Conținutul lucrării**
- 5. Bibliografie**
- 6. Anexe**

Cuprinsul va conține numele capitolelor, subcapitolelor și al secțiunilor, respectiv bibliografia și anexele, cu indicarea paginilor corespunzătoare din text.

Numerotarea paginilor incepe cu pagina internă de titlu și se va termina la ultima pagina a Bibliografiei.

Teza va fi redactată computerizat în format A4, la distanță de un rând și jumătate, margini de 2,5 de jur împrejur, în *Times New Roman*, mărimea literelor fiind de 12 puncte, cu diacriticele corespunzătoare limbii române. Paginile vor fi numerotate cu cifre arabe, în partea de jos și centrală a fiecărei pagini. Fiecare capitol va fi început pe o nouă pagină, dar nu și subcapitolele și secțiunile. Capitolele vor fi numerotate cu numere arabe (**1, 2, 3** etc.), la fel și subcapitolele (**1.1, 1.2, 1.3** etc.). Titlul capitolelor și al subcapitolelor va fi scris în bold.

Figurile și tabelele se numerează și li se atașează un titlu, care să prezinte clar și concis informația conținută. Numărul și numele figurilor vor fi trecute sub fiecare figură, centrat, iar cel al tabelelor deasupra lor și aliniat dreapta. (exemplu: **Figura 1.** *Relația dintre stima de sine și temperament*). Dacă figurile și tabelele sunt preluate din bibliografia utilizată vor fi prelucrate, indicându-se sursa de proveniență.

Figurile și tabelele se numerează distinct (toate figurile, de la început până la final, se numerează de la 1 la X și toate tabele se numerează tot de la 1 la X, de la începutul până la finalul lucrării).

Bibliografia va fi redactată conform standardelor APA (*American Psychological Association*).

Anexele pot conține instrumentele nou create, ilustrații suplimentare, alte prelucrări neutilizate efectiv în text (dacă este cazul) sau materiale relevante pentru studiul întreprins (fotografii, diagrame, grafice), dar care ocupă prea mult spațiu pentru a fi inserate efectiv în lucrare. Anexele vor fi notate cu cifre romane și nu au numere de pagina.

II. Conținutul lucrării de absolvire

Lucrarea va avea două părți distincte:

Partea I:

- Introducere
- Cadrul teoretic al problemei studiate

Partea a II-a:

- Obiectivele și metodologia cercetării

- Rezultatele cercetării și interpretarea lor
- Concluzii și implicații.

Numărul de pagini al lucrării poate varia între 30 și 50.

Introducerea este recomandabil să fie redactată după finalizarea lucrării. Ea va cuprinde 1-3 pagini astfel încât să devină un argument puternic al cercetării realizate. Se vor prezenta motivația alegerii temei, indicându-se aspectele care au fost insuficient explorate sau care solicită investigații suplimentare și reconsiderări teoretico-aplicative din care se degajă explicit scopul cercetării. De asemenea, introducerea va reda pe scurt structura tezei, sumarizând conținutul capitolelor.

Cadrul teoretic al problemei studiate nu trebuie să depășească 30-40% din numărul total de pagini al lucrării. Această parte a tezei realizează o *evaluare critică* a literaturii de specialitate relevantă pentru tema cercetată, pentru a defini stadiul problemei cercetate. Se vor prezenta principalele teorii sau modele explicative și rezultatele studiilor de cercetare relevante pentru problema abordată, indicând dezvoltarea și progresul adus de cercetările recente, precum și posibilele lacune, insuficiențe sau limite. Trecerea în revistă a literaturii va fi realizată după un criteriu explicit menționat, care poate fi cronologic, tematic sau de altă natură.

Prin conținutul ei, partea teoretică trebuie să conducă la fundamentarea ipotezelor avansate. Această parte a tezei trebuie să demonstreze capacitatea candidatului de a selecta cele mai relevante surse bibliografice, de a le analiza critic și de a-și formula propriul punct de vedere asupra subiectului studiat. Modelul teoretic selectat pentru cercetare va încheia partea teoretică. Acesta poate fi redactat și sub forma unei scheme din care să rezulte clar variabilele abordate în partea de cercetare a lucrării și relațiile presupuse a exista între ele.

Obiectivele și metodologia cercetării proprii este partea care va conține formularea coerentă a obiectivelor sau a întrebărilor cercetării și descrierea design-ului cercetării. Schema clasică a acestuia este alcătuită din: ipoteze, participanți (eșantion/lot), instrumente utilizate, procedură și metodele statistice destinate analizei datelor rezultate (dacă este cazul) sau metode de analiză calitativă, după caz. Atragem atenția asupra faptului că ipotezele cercetării sunt propoziții clare, scurte, la forma afirmativă, care pot fi supuse la proba faptelor prin cercetarea întreprinsă. Ele se formulează plecând fie de la cadrul teoretic formulat, fie de la

datele de observație empirică.

Numărul instrumentelor utilizate este de 1-2, aici putând intra și un instrument special elaborat de către candidat. Vor fi selectate doar instrumente adecvate în raport cu obiectivele și ipotezele cercetării.

Calitatea lucrării nu va fi apreciată în funcție de **numărul participanților**, care trebuie să fie în concordanță cu tipul de cercetare abordat. Pentru studenții care doresc să efectueze comparații între grupe constituite după diverse criterii (gen, vârstă, mediu, rezultate școlare etc.), reamintim că pentru fiecare grup procedurile statistice presupun minimum 20 de participanți.

Exemplu: dacă doriți să comparați rezultatele fetelor cu ale băieților (2 grupuri - comparație după gen) sunt necesari 40 de participanți.

Rezultatele cercetării.

Această parte va conține următoarele subcapitole:

- analiza datelor și prezentarea rezultatelor brute;
- interpretarea psihologică a rezultatelor în acord cu cadrul teoretic și cu ipotezele de start.

Este recomandabil ca rezultatele să fie prezentate în ordinea ipotezelor, selectându-se informații relevante în raport cu fiecare ipoteză. În această parte a lucrării vor fi incluse cele mai importante ilustrații (tabele, grafice și figuri) care sintetizează rezultatele cercetării și furnizează argumente valabile, pe când cele de detaliu, mai puțin semnificative sau care ocupă prea mult spațiu, vor fi incluse la secțiunea **Anexe**. În acord cu standardele APA, pentru fiecare rezultat sau tabel este recomandabil să se indice semnificația statistică (**t**, **F**, **r**, **rho**) și probabilitatea **p** ca acesta să fi apărut prin șansă. Fiecărui rezultat numeric și semnificației sale statistice i se va atribui în mod obligatoriu și o interpretare psihologică prin raportare la cadrul teoretic formulat în prima parte a lucrării. Este dezirabilă prezentarea de explicații alternative sau contextuale, precum și implicațiile practice ale rezultatului discutat (mărimea efectului). Interpretarea datelor proprii va fi făcută și prin raportare la datele din literatura de specialitate, analizate în partea teoretică, indicându-se similarități și diferențe.

Atenție: outputurile SPSS, atunci când sunt utilizate în text, nu vor fi introduse ca atare, ci va fi selectată doar informația utilă, cu textul în limba română.

Concluziile și implicațiile constituie un capitol care trebuie redactat în relație logică cu obiectivele cercetării, într-o formulare limpede și neechivocă. Concluziile vor furniza răspunsuri clare la întrebările cercetării. În paragrafe distincte se vor rezuma concluzii referitoare la limitele cercetării și posibilitatea depășirii lor; la legătura părții aplicative cu premisele teoretice formulate; la gradul de atingere a obiectivelor de cercetare și de confirmare a ipotezelor; la deschiderile și aplicabilitatea rezultatelor obținute. Este de dorit ca în concluzii să se indice contribuția adusă în domeniu prin cercetarea realizată, precum și implicațiile sale practice, putând fi identificate și sugerate direcții viitoare de cercetare.

III. Stilul de redactare

Teza trebuie redactată într-un limbaj academic impersonal, caracteristic lucrărilor de cercetare/ intervenție (pentru disertația masterală). Formula recomandată este utilizarea pluralului academic (utilizarea persoanei I, plural). Nu sunt admise greșelile gramaticale de redactare (acord, punctuație, ortografie, lexic etc.). Ideile prezentate trebuie să decurgă logic și coerent unele din altele. Relația dintre idei trebuie să fie clară. Întreaga teză trebuie să fie coerentă.

IV. Citarea bibliografică

Standardele se găsesc la <http://owl.english.purdue.edu/owl/resource/560/01/>

Toate sursele bibliografice, primare sau secundare, publicate sau nepublicate, sunt proprietatea intelectuală a autorilor sau instituției care au produs acele materiale. Prin urmare, autorul lucrării trebuie să citeze în mod corect toate sursele folosite în lucrare, inclusiv figuri, tabele, ilustrații, diagrame. Se citează nu doar preluarea unor fraze de la alți autori, dar și parafrizarea și sumarizarea ideilor exprimate de aceștia.

Eludarea acestor norme etice constituie plagiat și se sancționează cu respingerea lucrării.

Utilizarea ideilor se face cu menționarea sursei și a paginii în referințe plasate în text. **Toate** sursele bibliografice citate în text vor figura în lista bibliografică finală. Această listă va include **numai** titlurile utilizate în corpul tezei.

În cazul referințelor în text, se pot utiliza mai multe tipuri:

- (Brown, 1989) atunci când se face o referire generală la opera respectivă;
- Dacă același autor are mai multe opere, se va menționa, pentru fiecare dintre ele, anul

apariției (Brown, 2001, 1999) dacă ne referim la ele în același loc, sau (Brown, 1999) și (Brown, 2001) dacă o facem în locuri diferite. Dacă el are mai multe opere din același an, mențiunea se va face (Brown, 2001a, 2001b) etc.;

- Când o idee este tratată de mai mulți autori, referința este de tipul (Smith, 1999; Brown, 1989);
- (Smith, 1999, p. 13) atunci când se face referire la o idee din opera respectivă când se dă un citat;
- Atunci când se prelucrează sau se face referire la o idee expusă pe mai multe pagini, referința va fi de tipul (Smith, 1999, pp. 13-15).

În cazul citărilor în text, exemplificate mai sus, nu se precizează inițialele prenumelui/lor.

Preluarea identică a unei fraze sau paragraf va fi citată prin indicarea inclusiv a paginii din sursa utilizată și va fi inserată cu ghilimele românești. Citările directe nu trebuie să depășească 40 de cuvinte; ele vor constitui un paragraf.

„.....”

Se va utiliza un singur stil de citare bibliografică, cel al APA. În cazul în care sunt mai mult de trei autori, în text se va scrie numele tuturor autorilor la prima citare, iar la următoarele citări se trece doar numele primului autor și ceilalți autori se vor insera sub eticheta *et al.* În lista bibliografică se vor scrie numele tuturor autorilor sursei citate. Atunci când sursa citată este indirectă, adică preluată de la un alt autor, se va scrie numele autorului la care se face referire și anul publicației, cu adăugirea *cit. in*, după care va fi precizată sursa indirectă (autorul care l-a citat pe cel la care ne referim). **Este de dorit să apelăm, cât mai rar la surse indirecte!**

Numele revistei sau al cărții din care a fost preluată ideea se va scrie cu litere italice.

Exemple:

- Springer, T., Lohr, N. E., Buchtel, H. A., & Silk, K. R. (1995). A preliminary report of short-term cognitive-behavioral group therapy for inpatients with personality disorders. *Journal of Psychotherapy Practice and Research*, 5, 57-71.
- Stephens, J. H., & Parks, S. L. (1981). Behavior therapy of personality disorders. In J. R. Lion (ed.), *Personality Disorders: Diagnosis and Management*, 2nd ed. Baltimore, MD: Williams & Wilkins.

Pentru sursele preluate de pe Internet, vor fi notate adresele de pagină web. În bibliografia finală, acestea trebuie să se regăsească în finalul listei, separat, sub titulatura de **Webografie**. Pentru ilustrare, vezi exemplele de mai jos.

- <http://www.goalproject.org/sources.html>, descărcată la(se vor insera ziua, luna și anul).
- <http://www.telehealth.org>

B. CERINȚE SPECIFICE

Lucrarea de absolvire poate conține unul sau mai multe din următoarele tipuri de cercetare:

- I. Cercetare experimentală și cvasi-experimentală
- II. Anchetă psihosocială
- III. Cercetare calitativă

I. Cercetarea experimentală și cvasi-experimentală

1. Adecvarea cercetării

- lucrarea să abordeze probleme care sunt accesibile prin cercetare experimentală sau cvasi-experimentală;
- nivelul de analiză să fie adecvat obiectivului cercetării;
- modelul experimental utilizat să țină seama de constrângerile fenomenului / evenimentului abordat și de obiectivele cercetării;
- să utilizeze sarcini experimentale adecvate temei abordate și modelului experimental utilizat;
- operaționalizarea variabilei dependente să fie adecvată pentru a pune în evidență efectul manipulării experimentale;
- să țină seama de eventualele erori care pot afecta validitatea internă sau externă a cercetării.

2. Concluziile

- la prezentarea concluziilor să ia în considerare efectul prezumtiv al altor variabile decât cele manipulate;
- interpretarea rezultatelor să ia în considerare și să includă factorii contextuali și situaționali importanți.

II. Ancheta psihosocială

1. Adecvarea cercetării

- să abordeze probleme care sunt accesibile prin studii non-experimentale;

III. Cercetare calitativă

1. Adecvarea cercetării

- să abordeze probleme care sunt accesibile prin metoda calitativă selectată;
- să definească în mod clar problemele care vor fi abordate în studiu;
- să aplice corect metoda și tehnicile de analiză;
- să folosească metode calitative care sunt în concordanță cu tema abordată, scopul studiului și modelului utilizat (exemplu: observație, interviu, studiu de caz etc.);
- să aplice corect și să descrie clar procedeul de analiză utilizat;
- să ia în considerare avantajele și dezavantajele metodei alese și a modelului de cercetare.

2. Concluziile

- să dezvolte și să definească în mod clar categoriile conceptuale;
- să facă legătura între concluziile studiului, problema abordată și metodele folosite;
- să specifice și să explice legăturile dintre concepte sau categorii de concepte;
- în interpretarea rezultatelor, să ia în considerare factorii care limitează relevanța cercetării.

Descrierea metodelor de investigație

Instrumentele utilizate în recoltarea datelor vor fi descrise în mod adecvat. Dacă este vorba de teste „clasice”, bine cunoscute, se va face trimitere la referințele care le susțin din punct de vedere teoretic și practic-aplicativ. Dacă este vorba de instrumente realizate de autorul tezei, se va dedica un spațiu corespunzător descrierii procesului de construcție și testare a calităților psihometrice ale acestuia (analiză de itemi, consistență internă, validitate de construct).

Greșeli frecvente: utilizarea unor instrumente de investigare ale căror caracteristici psihometrice nu sunt cunoscute; omiterea analizei caracteristicilor psihometrice ale instrumentelor create de autorul tezei.

Descrierea procedurilor de recoltare a datelor

Rezultatele unei cercetări sunt puternic influențate nu doar de caracteristicile instrumentelor utilizate, ci și de modul în care se desfășoară aplicarea lor. O prezentare succintă a procedurii de investigare (modul de relaționare cu subiecții, aspecte de organizare a investigației, etc.), are darul de a întări încrederea în calitatea datelor recoltate. **Greșeli frecvente:** ignorarea importanței și, implicit, a prezentării aspectelor procedurale.

Rezultatele cercetării

Subcapitolul dedicat prezentării rezultatelor va trebui să valorifice în mod sistematic, clar și inteligibil datele obținute, în sprijinul testării ipotezelor cercetării. Din acest punct de vedere, se vor avea în vedere:

Prezentarea și analiza datelor

Datele statistice vor fi supuse unei analize pe două niveluri: analiza statistică descriptivă (prin indicatori adecvați scalei de măsurare a variabilelor) și testarea ipotezelor (prin proceduri adecvate fiecărei ipoteze, naturii și caracteristicilor variabilelor). În principiu, rezultatele trebuie să acopere cerințele modelului cercetării și să vizeze în mod direct și explicit ipotezele acestuia. Tabelele și figurile vor fi incluse în acest capitol numai în măsura în care sunt cu adevărat justificate. Greșeli frecvente:

- abuzul de grafice (este recomandabil să se apeleze la grafice pentru ilustrarea unor relații între variabile și nu pentru reprezentarea unor variabile individuale;
- grafice sau tabele incluse la anexe, ceea ce face dificilă înțelegerea lucrării;
- tabele excesiv încărcate cu cifre, care fac dificilă înțelegerea acestora;
- abuzul de statistică, prin utilizarea unor prelucrări nejustificate sau prin testarea aceleiași ipoteze cu mai multe teste statistice;
- teste statistice inadecvate ipotezei sau naturii relației dintre variabile;
- plasarea rezultatelor la testele statistice în secțiunea Anexe (rezultatele se introduc în text, acolo unde se și discută semnificația lor);
- prezentarea incorectă a rezultatelor la testele statistice, de ex., se scrie numai valoarea lui p , fără valoarea testului (se vor respecta recomandările specifice pentru prezentarea rezultatelor fiecărui test statistic în parte, așa cum sunt prezentate în cursul de specialitate);
- exces de zecimale (în mod obișnuit, două zecimale sunt suficiente pentru majoritatea indicatorilor statistici);
- exces de valori numerice, prin preluarea nejustificată a tuturor datelor afișate de programele statistice, deși cele mai multe nu prezintă un interes direct și nici nu sunt înțelese de student;
- absența unor etichetări adecvate a valorilor, fapt care face dificilă înțelegerea rezultatelor; adesea, datele sunt preluate împreună cu texte în limba engleză, emise de programele de prelucrare;

Pe paginile care urmează se găsesc modele pentru coperta exterioară (p. 8) și pentru coperta interioară (p. 9)

UNIVERSITATEA DIN PITEȘTI

FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, ȘTIINȚE SOCIALE ȘI PSIHOLOGIE

DOMENIUL DE LICENȚĂ PSIHOLOGIE

PROGRAMUL CONVERSIE PROFESIONALĂ

LUCRARE DE ABSOLVIRE

Coordonator științific:

Prof. (Conf. sau Lect.) univ. dr.

Absolvent:

Pitești

Anul.....

UNIVERSITATEA DIN PITEȘTI

FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, ȘTIINȚE SOCIALE ȘI PSIHOLOGIE

DOMENIUL DE LICENȚĂ PSIHOLOGIE

PROGRAMUL CONVERSIE PROFESIONALĂ

TITLUL LUCRĂRII

Coordonator științific:

Prof.(Conf. sau Lect) univ. dr.:

Absolvent:

Pitești

Anul

